

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу  
Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

## **КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА**

на тему: **УДОСКОНАЛЕННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ  
ПІДПРИЄМСТВА**

Виконав : здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти групи 2Ес

Спеціальності 051 «Економіка»

Освітньо-професійної програми «Економіка підприємства і бізнес-аналітика»

Зубок А.С.

*(прізвище та ініціали)*

Керівник

Шандова Н.В.

*(прізвище та ініціали)*

Хмельницький 2025 року

# ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальності 051 Економіка

Освітньо-професійна програма: Економіка підприємства і бізнес-аналітика

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

**В.о. завідувача кафедри, д.е.н., професор**

Наталія ШАНДОВА

«\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2025 року

## **З А В Д А Н Н Я**

### **НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА СТУДЕНТУ**

Зубок Аліні Сергіївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Удосконалення комерційної діяльності підприємства (на матеріалах ТОВ «Київ-Продукти»)

керівник роботи Шандова Наталія Вікторівна, професор, д.е.н.

затверджена наказом закладу вищої освіти від 14.01.2025 р. №22-с

2. Строк подання студентом роботи 19.06.2025

3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні документи, навчальні посібники, періодичні видання, планові та звітні показники діяльності ТОВ «Київ-Продукти» за 2022-2024 р.р.

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

Теоретичні аспекти ефективності комерційної діяльності підприємства

Аналіз ефективності комерційної діяльності торговельних підприємств

Удосконалення комерційної діяльності торговельних підприємств

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Робота містить 13 таблиць, 15 рисунків

## 6. Консультанти розділів роботи

| Розділ                                 | Прізвище, ініціали та посада консультанта | Підпис, дата   |                  |
|----------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|------------------|
|                                        |                                           | завдання видав | завдання прийняв |
| Консультант з написання I-III розділів | Наталія ШАНДОВА,<br>професор              | 17.01.25 р.    | 15.05.25 р.      |
| Консультант з нормоконтролю            | Наталія ШАНДОВА,<br>професор              | 17.01.25 р.    | 30.05.25 р.      |

7. Дата видачі завдання 17.01.2025 р

## КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

| № з/п | Назва етапів дипломної роботи                               | Строк виконання етапів роботи | Примітка |
|-------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------|
| 1.    | Огляд літературних джерел з теми                            | 18.01.2025 -29.01.2025        | виконано |
| 2.    | Складання і затвердження плану роботи                       | 30.01.2025 -15.02.2025        | виконано |
| 3.    | Написання I розділу                                         | 16.02.2025 – 28.02.2025       | виконано |
| 4.    | Написання II розділу                                        | 01.03.2025 – 31.03.2025       | виконано |
| 5.    | Написання III розділу                                       | 01.04.2025 – 30.04.2025       | виконано |
| 6.    | Формулювання висновків за темою дослідження                 | 11.05.2025 – 20.05.2025       | виконано |
| 7.    | Оформлення роботи                                           | 21.05.2025 – 25.05.2025       | виконано |
| 8.    | Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання | 25.06.2025 – 30.05.2025       | виконано |
| 9.    | Подання роботи для перевірки у КСПНП                        | 31.05.2025                    | виконано |
| 10.   | Захист роботи в ДЕК                                         | 15.06.2025                    |          |

Здобувач \_\_\_\_\_ Аліна ЗУБОК  
( підпис ) (прізвище та ініціали)Керівник роботи \_\_\_\_\_ Наталія ШАНДОВА  
( підпис ) (прізвище та ініціали)

## РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота на тему «Удосконалення комерційної діяльності підприємства (на матеріалах ТОВ «Київ-Продукти»)» містить 81 сторінку, 18 таблиць, 16 рисунків, 40 літературних джерел.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є розробка та обґрунтування пропозицій щодо удосконалення комерційної діяльності торговельного підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління комерційною діяльністю торговельних підприємств.

Предмет дослідження – теоретико-методичні засади та практичний інструментарій удосконалення комерційної діяльності торговельного підприємства.

В роботі сутність комерційної діяльності торговельного підприємства, визначено фактори ефективності комерційної діяльності та система показників ефективності комерційної діяльності. Здійснено аналіз факторів впливу на середовище функціонування ТОВ «Київ-Продукти», аналіз господарської діяльності та ефективності комерційної діяльності. Розглянуто системний підхід до удосконалення комерційної діяльності торговельних підприємств та запропоновано заходи щодо удосконалення комерційної діяльності.

Практична значимість кваліфікаційної роботи укладається в тому, що висновки й рекомендації, отримані в ході виконання роботи, можуть бути використані торговельними підприємствами удосконалення власної комерційної діяльності.

Кваліфікаційна робота бакалавра виконана на основі матеріалів ТОВ «Київ-Продукти» за 2022-2024 рр.

Ключові слова: комерційна діяльність, торговельні підприємства, показники ефективності, удосконалення комерційної діяльності.

## ЗМІСТ

|                                                                                                 |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ВСТУП .....                                                                                     | 6  |
| РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМЕРЦІЙНОЇ<br>ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА .....          | 9  |
| 1.1. Сутність комерційної діяльності підприємства .....                                         | 9  |
| 1.2. Фактори ефективності комерційної діяльності торговельного<br>підприємства .....            | 15 |
| 1.3. Система показників ефективності комерційної діяльності<br>торговельного підприємства ..... | 23 |
| РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ<br>ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ .....          | 30 |
| 2.1. Аналіз факторів впливу на середовище функціонування<br>ТОВ «Київ-Продукти» .....           | 30 |
| 2.2. Аналіз господарської діяльності ТОВ «Київ-Продукти» .....                                  | 35 |
| 2.3. Аналіз ефективності комерційної діяльності ТОВ «Київ-Продукти» .....                       | 44 |
| РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ<br>ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ .....                | 56 |
| 3.1. Системний підхід до удосконалення комерційної діяльності<br>торговельних підприємств ..... | 56 |
| 3.2. Пропозиції щодо удосконалення комерційної діяльності<br>ТОВ «Київ-Продукти».....           | 62 |
| ВИСНОВКИ .....                                                                                  | 74 |
| СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ .....                                                                | 78 |

## ВСТУП

З розвитком товарно-грошових відносин різко збільшилася різноманітність форм комерційної діяльності. У процесі комерційної діяльності підприємства вивчають попит населення й ринок збуту товарів, визначають потребу в них, виявляють джерела надходження й постачальників товарів, установлюють із ними господарські зв'язки, ведуть оптову й роздрібну торгівлю, займаються рекламно-інформаційною діяльністю. Крім того, проводиться робота з формування асортименту і керуванню товарними запасами, наданню торговельних послуг. Усі ці операції взаємозалежні між собою й виконуються в певній послідовності.

Таким чином, комерційна діяльність є одним з актуальних і найважливіших факторів забезпечення ефективного функціонування економічної системи в ринкових умовах господарювання. Комерційна робота в торгівлі являє собою велику сферу оперативно-організаційної діяльності торговельних організацій і підприємств, спрямовану на здійснення процесів купівлі-продажу товарів для задоволення попиту населення й одержання прибутку.

Сучасна економічна система України характеризується значною активізацією комерційної діяльності господарюючих суб'єктів, що стало об'єктивним наслідком посиленого розвитку конкурентного середовища на національному та глобальному рівнях.

Комерційна діяльність, охоплюючи управління закупівлями, логістикою, маркетингом і продажами, безпосередньо впливає на ефективність торговельної діяльності - процесу безперервного обміну товарами та послугами між виробниками і споживачами.

Взаємозв'язок цих двох понять є основою функціонування будь-якого торговельного підприємства: саме комерційні стратегії визначають, наскільки успішно компанія формує асортимент, оптимізує витрати, будує діалог із клієнтами та реагує на ринкові виклики. Разом із тим, значення торговельної

діяльності для економіки країни важко переоцінити. Вона забезпечує значну частку ВВП, створює мільйони робочих місць, сприяє розвитку виробництва, логістики та сфери послуг, а також інтегрує національну економіку у світові ринки. Ефективна торгівля стабілізує товарно-грошові відносини, задовольняє суспільні потреби та забезпечує раціональний розподіл ресурсів.

Удосконалення комерційної діяльності торговельних підприємств сьогодні – це не лише інструмент підвищення їх прибутковості, але й важливий крок до зміцнення економічної безпеки держави. Дослідження цієї проблематики дозволяє визначити шляхи оптимізації бізнес-процесів, інтеграції сучасних технологій та формування соціально відповідальних практик, що відповідають вимогам сталого розвитку.

Значний здобуток в розробку теоретико-методологічних питань організації та управління комерційною діяльністю сучасних підприємств зробили вітчизняні та зарубіжні науковці: В. А. Абчук, Л. Л. Авдєєнко, В. В. Апопій, Л. В. Балабанова, І. А. Бланк, А. М. Виноградська, Л. П. Дашков, Я. І. Гандштак, В. Я. Кардаш, Ф. Котлер, Л. В. Осипова, Ф. П. Половцева, Т. К. Сєрьогіна, І. М. Синяєва та ін. Водночас, не зважаючи на значну увагу науковців до вивчення особливостей комерційної діяльності важливим завданням також є виокремлення та аналізування основних факторів впливу на організацію та реалізацію комерційної діяльності на сучасному етапі економічного розвитку, що дозволить вишукувати можливості для її удосконалення в перспективі.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є розробка та обґрунтування пропозицій щодо удосконалення комерційної діяльності торговельного підприємства.

Поставлена мета обумовила вирішення наступних завдань:

- проаналізувати сутність комерційної діяльності торговельного підприємства;
- визначити фактори ефективності комерційної діяльності торговельного підприємства;
- дослідити систему показників ефективності комерційної діяльності;

- здійснити аналіз факторів впливу на середовище функціонування торговельного підприємства;
- здійснити аналіз господарської діяльності ТОВ «Київ-Продукти»;
- оцінити ефективність комерційної діяльності торговельного підприємства;
- розробити та обґрунтувати заходи щодо удосконалення комерційної діяльності ТОВ «Київ-Продукти».

Предмет дослідження – теоретико-методичні засади та практичний інструментарій удосконалення комерційної діяльності торговельного підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління комерційною діяльністю торговельних підприємств.

Кваліфікаційна робота виконувалась з використанням наступних методів: теоретичний аналіз літератури та порівняння (для того, щоб розкрити та дослідити суть понять та основних теоретичних засад управління комерційною діяльністю), класифікаційний та метод аналізу нормативно-правової документації (для аналізу та оцінки поточного стану управління комерційною діяльністю підприємства на базі дослідження), метод логічних узагальнень (щоб, проаналізувавши поточний стан, розробити перелік рекомендацій, щодо покращення).

Інформаційною базою написання бакалаврської роботи стали наукові праці закордонних та вітчизняних науковців, офіційні документи Державної служби статистики, документи органів управління діяльністю суб'єктів господарювання; статистичні дані підприємства за 2022-2024 рр., власні аналітичні розрахунки.